

Abonamentul

Pentru monarhie:
Pe an 12 cor., $\frac{1}{2}$ an
6 cor., $\frac{1}{4}$ an 3 cor.

Pentru străinătate:
Pe 1 an 18 frcs., $\frac{1}{2}$
an 9 frcs., $\frac{1}{4}$ an
4 frcs. 50 cm.

Fóea apare în fie care
Sâmbătă.

Unirea

Insertiuni

Un şir garmond:
o dată 14 fil., a dóua órá
12 fil., a treia órá 10 fil.

Tot ce privesce fóea,
să se adreseze la »Re-
dactiunea şi Admini-
stratiunea Unirii»

în
Blaş.

Fóe bisericescă-politică.

Anul XI.

Blaş 17 August 1901.

Numérul 33.

La începutul anului scolastic.

(?) Ori cât de cinic ar fi poporul nostru şi ori cât de mare, ca să nu zicem profundă, letargia unora din conducătorii lui, e mai pe sus de ori ce discuţie, că e absolut de lipsă cartea pentru toţi, cari mai vor să trăiescă ca Români şi a firme ca atari.

Ca să dăm o explicaţie mai largă acestei concludiuni fireşti, ţinem să tórcem mai departe firul scriselor din numărul trecut,

Presupunem că preoţii şi învăţătorii noştri insistă cu tótă rária autorităţii lor, ca pruncii, cari au început o dată cu scóla, s'o ducă până la sfírait. Înţelegem, să lucre într'acolo, ca celea şese despărţeminte să le trecă cu toţii. Cei buní pot merge mai departe, cei alalţi să rămână acasă, dar nu pentru ca să uite cu totul ceea ce au studiat în cursul inferior, ci pentru ca în cursul de repetiţie să revină asupra materialului parcurs.

E fapt, că poporul ţine, că numai pentru acela e de folos cartea, care să alege cu ceva deregătorie din ea, pentru care ea are să fie pânea de tóte zilele. La toţi cei alalţi e timp şi bani cheltuiţi în zădar.

Nu credem, că e nevoie să combatem această părere eronată. Său dórá nu prinde bine cartea şi ţeranului, care rămâne a casă, ca să lucre mai departe moşia părintescă? Câte daraveri nu are el în decursul vieţii, peste cari póte uşor trece sciind scie şi ceti! Lipsa acestor cunoscínţe elementari apoi, de câte ori nu aduc asupra capului lui pierderi şi însămnae nenorociri. Azi pământul stors de tot ce are mai bun, nu mai póte să fie cultivat în acelaşi chip, ca mai înainte. Zi de zi se găsesc mijloce nóuë de îmbunătăţire, sfaturi şi poveţe economice zilnic se dau, — cel ce nu sci ceti, nu numai că nu le póte utiliza, dar el mai are şi neîncredere inesplicabilă față de carte. şi nici nu ascultă de cei ce ştiu. Strămoşescul „aşa ne-am pomenit!“ cu greú îl poţi desrădăcina din mintea lui. Se nu mai pomenim de casul, când ástor felíu de ţerani li se încredinţeză grija de averea comună ori bisericescă. De multe ori ast fel de indiviđi se ruineză cu totul. Preoţii noştri mai bine ca ori cine, sciú, cât necaz au cu curatorii analfabeţi şi şi mai mult cu juđii comunali,

cari nu cunosc nici măcar „numerusii.“ Şi dacă au esperiat aceste, e natural, că grija lor îndreptată trebuie să fie într'acolo, ca în unire cu învăţătorii, să-şi crească ast fel de ómeni, cari la vremea sa, să-şi póte cu cinste deregătorie, sa le póta fi chiar şi lor de ajutor.

Nu-i ideală dorinţa acesta, cum póte ar crede cineva, e impusă de grelele împrejurări în cari trăiesc preoţii şi învăţătorii noştri, aruncaţi şi uitaţi adese „după spatele lui Dumnezeu.“

Scolarii buní pot trece înainte, pot să lase brazda udată cu sudori şi să apuce pe alte cariere. Pot în sfârşit chiar să între ca învăţacei la cutare meserie. Şi o pot face acesta, nu numai aceia, cari nu au destulă minte spre a continua scóla, ori puţine brezde de împărţit rămânând acasă, ci chiar şi cei buní.

Toţi să se facă ómeni „învętaţi“, încă nu se prea póte. Se face cu greú gimnasiul şi cu multe cheltuieli, în cât cel serac cu anevoe le mai póte suporta. Meseriile staú deschise, ca tot atâtea căi, prin cari cineva póte să se fericescă.

Poporul nostru pe alocurea ce e drept, e şi azi străin de idea de aşi da copilul la vre-o meserie; pentru el şi azi e ceva umilitor şi cam cu ruşine. Povăuit înse cu bunătate se lasă convins.

Un măiestru cinstit póte să steie alătura cu ori ce oficial de pe la multele deregătorii. Ómenii cu minţi şi azi mai preferesc lucrul de atelier, celui ieszit din fabrică, ca mai bun şi mai solid. Şi special pentru noi Rumâni, cari de atáta vreme luptăm pentru emanciparea pe terenul economic, e o necesitate să avem o clasă compactă de meşteşuguri, cărora să te incređi, să contezi la ei şi să le dai cu drag banii, ca la ómenii tēi. Apelul către poporul nostru de a-şi da copii şi la meserii, nu va fi nici o dată vorbă spusă în vint. Şi-ţi ride inima când veđi, de pildă la scóla elevilor de meserie din Blaş, cum la fie care măiestrie aproape, sînt copii deştepti, curaţi şi sănătoşi, cari cu drag spun că învăţ cutare ori cutare branşe, şi-s mândri pe ceea ce sciú.

Pentru cei ce continuă mai departe scolile, se deschide un câmp mai larg, mai multe cariere staú la dispoziţie şi în mai multe chipuri pot să se fericescă. Din parte-ne credem, că mult ar trebui recomandată tinerilor cariera militară, unde cu puţina ostenelă ajung la posturi bine plătite şi la oficii de onóre. Ca-

riera militară mai are apoi atracţiile ei, cari ademenesc uşor. Cel ce vrea înse să-şi caute fericirea pe calea acesta, să nu o facă de dragul uniforme bogate şi împodobite, ci şi aci, ca în tóte, să aivă înaintea ochilor ţinta de a ajuta neamului său şi a-i ridica prestigiul înaintea străinătăţii.

Oficerii superiori ieszii din vremile sustării graniţelor dispar pe incetul şi acuşi va sosi timpul, când nu vor mai fi oficeri mai înalţi în armată, şi poporul nostru, care a fost tot de una vestit ca un bun soldat, acuşi nu va avé nici un reprezentat în gradurile mai înalte ale armatei, şi această titulă de glorie va începe să pâlască, ne având cine să-i deie splendóre. Din tóte puterile ar trebui nisuit într'acolo, ca pierderile, ce le suferim, să fie întreit suplinite.

Dar în sfírşit nu acesta a fost scopul acestor şire, ele a fost scrise cu menirea, ca acum, când ne aflăm în préjma unui nóu an scolastic, să servescă ca un binevoitor povăuitor pentru aceia, cari şovăesc ne sciind în care parte să se hotărască.

Să nu perdem din vedere nici o dată, că noi preoţii şi învăţătorii, cari sîntem în mai de aproape atingere cu poporul, avem strinsă datorinţă să lucrăm din răspuseri pentru cimentarea şi întărirea fundamentului care este poporul. Dacă negrijim datorinţa acesta, întreg edificiul se prăbuseşte, prefăcând în ruine zidurile, ori cât de mult ar fi ele ornamentate.

Achitarea lui Sarafoff. — La inchierea foii nóstre aflăm, că procesul contra asasinilor bulgari, s'a terminat cu achitarea unanimă a celor acuşaţi.

Ne grăbim a publica şi noi scirea acesta. — la care ne aşteptam. — spre a se vedé în ce mod infam a fost batjocorită justiţia română şi drepturile publice.

În apărare advocaţii găsesc, că acuşele aduse contra lui Sarafoff şi soţii nu sînt basonate, şi achitarea se impune pentru onórea Macedonenilor, al cărui comitet urmăresce o politică liberatóre, ér nu criminală.

Procurorul în replica sa cere din nóu o pedepsă esemplară contra terórei inaugurate de comitetul macedonean.

Se vede înse, că vorbele sale au sunat în vint. Juraţii se retrag şi declară nevinovaţi pe toţi acuşaţii.

Nu scim, dacă reprezentantul justiţiei a apelat ori nu acest verdict.

Adunarea de la Șimleul-Silvaniei.

— Raport special al „Unirii”. —

(Fine.)

Ziua a doua, Vineri în 2 August.

Sedința II.

Doi August fiind ziua purtătorului de vreme sfânt Ilie, ca bunii creștini mai întâiu am asistat la sfânta slujbă, celebrată cu pompa primei zile. — De astă dată era în prevalință țărâtimea, care fiind și zi de tîrg, a alergat cu droia la biserică, ca să vadă pe domnii Români sosiți în Șimleu la mare adunare.

Precis la 10 ore se deschide sedința a II în sala teatrului. După verificarea procesului verbal, părintele Ioan Budișan cetesce disertația anunțată în prima sedință „Teatrul ca factor cultural și moral”. Ideile espuse de Dl disertante au stîrnit în publicul ascultător aplause.

Se cetesc depeșele de felicitare de la: Sibiu, Bocșa română, Deva, Carlsbad, Halas, Alibunar, Gmunden, Dej, St-Georgiu, Șomcuta-mare, Câmpeni, Glod, Cluj, Orăștie, Verșet, Bran, Lugoj și Arad.

Raportele comisiunilor.

În sedința a doua sînt la ordinea zilei raportele comisiunilor.

Comisia pentru cenzurarea cassei prin raportul său V. Oavada prezintă tabloul cassei. Avere totală a societății face 286.289 cor. 25 fileri.

Raportor al comisiunii pentru cenzurarea raportului general este Dl Dr. Dăianu. D-sa făcînd un esposeu bine precizat asupra raportului general al secretarului, prezintă adunării următoarele propuneri: a) să se ia spre scire raportul. b) să-și exprime pietatea prin ridicare față cu memoria membrilor repausați. c) să deie absolutor comitetului. d) să se însărcineze comitetul a relua legăturile cu membrii de încredere.

Dr. Branicea în calitate de raportor al comisiunii pentru cenzurarea propunerii comitetului, referitoare la convocarea unei adunări generale în an 1902 cu scopul de a decide în afacerea înființării teatrului român, prezintă adunării următoarea propunere:

„Adunarea generală a societății pentru crearea unui fond de teatru național-român, ținută în zilele de 1 și 2 August st. n. 1901 la Șimleul-Silvaniei îndrumă comitetul acestei societăți ca la timp și loc potrivit să convoce pentru anul 1902 o adunare generală, care în sensul §-lui 21 din statutele societății să chibzulescă asupra schimbării acestor statute cu scopul de a face pașii necesari pentru pregătirea înființării teatrului român contemplat în § 1 al societății noastre. La acea adunare generală comitetul să prezinte propuneri amenunțite și motivate în cauză”.

Șimleul-Silvaniei în 2 August 1901.

George Pop de Băsești Dr. Valer Branicea.

Propunerea această a provocat o viasă discuție în sinul adunării generale, la care au luat parte: Dr. Branicea, Dr. Dăianu, Goldiș, G. Precup și preotul Ioan Mihalea.

Referitor la această propunere s'au cetit și două scrisori: una de la Dl Emanuil Ungurean, avocat în Timișoara; a doua de la înalt Prea sfințitul Mitropolit Dr. Victor Mihályi, de la Blaj.

Adunarea primesce en bloc toate propunerile comisiunilor, iar comitetului îi dă absolutoriul.

Dl Gavril Trif se prezintă cel din urmă ca raportor al comisiunii pentru înscrierea de membrii. S'au înscris 6 membrii fondatori; 3 pe viață, 25 ordinari și mai mulți ajutători. Suma încasată face 2003 cor.

Abzicerea și alegerea comitetului.

Comitetul avînd împlinit un period de trei ani în conducerea societății, conform statutelor prin rostul presidentului își dă abzicerea înaintea adunării generale. Adunarea generală primind abzicerea, sub presiunea vicariului Barbolovici face candidarea și la propunerea Dlui George Pop de

Băsești alege de president pe: Dl Iosif Vulcan, de vice-president pe Dl V. Onițiu, iar de membrii pe Vasilie Goldiș, George Dima, Petra-Petrescu, Emanuil Ungurean și Dr. Iosif Blaga. — Dl Iosif Vulcan mulțumind adunării pentru încrederea pusă în Dlor, crede că, în cîrînd vor realiza înființarea teatrului, și încheie cu „Trălescă Thalia-română”.

Cu verificarea protocolului se încredințează Dnii: vicar Barbolovici, Andrei Cosma și Gavril Trif.

Fiind programul esauriat, venerabilul Iosif Vulcan cu cuvinte înduioșătoare își ia adio de la bravii Selăgeni.

Dl avocat Vasile Pop, mulțumesc în numele Selăgenilor.

În decursul serbărilor s'a împărțit publicului ziarul de ocaziune „Teatru Român”, redactat de Dl Aciu.

Esposiția industriei de casă.

Reuniunea femeilor române Sălăgene la stăruința harnicei presidente Dna Cosma n. Dragoș, din prilejul adunării societății fondului de teatru național român, a aranjat în edificiul „Silvaniei” din Șimleu o frumoasă esposiție de lucruri de mîna de ale femeilor de țaran din Sălăgi. — La această esposiție și-a dat concursul și Reuniunea femeilor române din Hunedóra, a cărei presidentă e binecunoscuta în fapte românesce Dna Elena Francis Hossu din Deva.

Esposiția a fost cu gust aranjată și ni-a dat o viasă dovadă de hărnicia și gustul estetic a femeii române. Laudă conducătorilor.

Petrecerea de vară.

Ziua a doua s'a încheiat cu petrecerea de vară. În fosta cetate a Batorescilor, — astăzi loc de promenadă a Șimleului, s'a improvisat un frumos pavilion, aici s'a ținut petrecerea. Aranjarea lui a fost draguță, peste așteptare. La 9 ore sara s'a început dansul. Au participat toți oșpeții adunării. Quadrilul și romana l'au jucat peste 50 părechii. Petrecerea a fost cu animo și oșpeții s'au depărtat numai în dalba ziua.

Feuilleton.

MAECENAS.

Lui Emil.

... Atavis edite regibus!

De câte ori răsfoiam prin Horat, mă cuprîdea un fel de revoltă: cum se pôte ca un talent de talia lui, să-și cheltuiască jumătate din versuri întru lingusirea lui August și preamărirea lui Mecena?

El, care până la Filippi era cel mai incarnat republican, el care scria așa de frumos:

— Nihil pententium nudus castra peto!

E o umilire neiertată asta, ori cât de puternic ar fi fost August, și ori cât de mare influința lui Mecena.

Ast fel rețineam până mai eri-alaltăeri până nu cunosceam magica putere, fascinantă atracție a Mecenașilor.

Mi-a răsărit și mie ca din senin un Maecenas. Și eu, republicanul și social-democratul, am rămas perplex în fața lui — și sînt perplex și astăzi, când scriu foita. Azi nu mai critic pe Horat, ci îl invidiez. De ce nu am și eu lira lui? De nu pot să ridic și eu pe Mecena al meu în slavă, ca generațiile viitoare să-l știe și să-l cunoscă?

*

Încerc să-mi stimulesc cordele lirii. Cu îngrijire suflu colbul, ce a năpădit-o.

Și încep:

Flămînd și gol, fără adăpost . . .

A. ce minnat se potrivește șirul asta din Coșbuc la mine.

De flămînd eram cam flămînd, căci nu mâncasem de cât o chiflă sărată, plus trei beri în Teiuș; de gol, ce e drept nu eram chiar gol, dar cât pentru adăpost, nu era, domnule, ca 'n palmă.

Cînd mă dat jos la gară, de și eram colegi în o vreme — nu era să-l mai cunosc.

Cine ar fi crezut, că domnul acela tot numai aur și diamante să fie prietinel meu de o dată. Dar numai era prietinel meu — era Mecena.

Cînd l'am vădut zimbînd, l'am cunoscut îndată. Mi-am luat pălăria și am dat să-i sîrut mîna.

Cu un gest mecenatic m'a oprit:

— Lasă, rîsul meu, dîr eram conșcolari în o vreme . . .

Condescendența asta m'a scos din concept. Învêtasem anume o odă (proprie!) pentru ca să-l întîmpin, da' să încep — nimic, domnule!

El zimbește de nou, mă iea de braț:

— Vino, ne așteptă trăsura.

Mi-a oferit locul de-a dreapta.

N'am vrut să-l primesc o dată cu capu. Pe urmă-mi zise:

— Ședî de-a dreapta, nu te ocoși. Alt cum ar crede lumea, că nu-i a mea trăsura. Avea drept.

M'am așezat de-a dreapta, cercînd să-mi ie' o privire demnă și impunătoare. Nu sînt eu așa impunător „în sinea mea”, dar cînd mergeam alături de Mecena, trebue să impun și eu, n'aveam în cătrău.

Și preparanții Blașului saluta' închinându-se ca spicele de grîu suflate de vînt.

Ajunși acasă, el apăsă soneria electrică. Apăru un lacheu în livrea.

— Ce poruncește Măria-Sa?

Se întorse spre mine:

— El, al prânzit?

Îmi era rușine să spun adevărul; i-am răspuns:

— Da . . . în Teiuș.

— Atunci adă-ne câte o cafă neagră și nește licheruri.

— Da' să-mi aprind o țigară și cînd vede că fumez „de treisprezece”, îmi iea tabachiera și mi-o aruncă pe ferestă.

— Jean, adă-i la domnu țigaretele. . .

Pe urmă-mi zise:

— Ți-s căm prăfuite hainele. Trimit să-ți aducă altele.

— Dacă, mă rog, mă periu. . .

La moment îmi adusă de la „Consum”: ghetete de lac, gulere, mangete, apoi câteva rinduri de haine.

În 5 minute nu mă mai cunosceai; eram tot cu ochii în oglindă și nu puteam crede, că eu să fiu ficiorul ăla „fercheș”.

Am povestit mult. De la o vreme mi-s'a dechis și mie graiul.

Cătră sêră am mers la plimbare prin oraș.

Înainte de plecare m'a luat la o parte și m'a întrebat confident:

— Nu te gena de mine, ai părăle?

Da' să scot tot din buzunar: treizeci și trei de cruceri, summa summarum.

El zimbi cu bunăvoință.

Pe urmă deschise cassa Wertheimiană, luă un pumn de argint și, fără să-l numere, mi-i apăsă în mîna.

Erăși începeam a mă zăpăci. Atăța bani n'am avut în viața mea.

Cu petrecerea aŭ luat sfârșit serbările din Șimleu. Sâmbătă în 3 August cei mai mulți dintre oșpeți aŭ plecat spre casă. Un număr mai restrâns înse aŭ plecat la Bocșaromână, ca să verse o lacrimă la mormântul marelui Bănuțiu; iar de aici s'aŭ dus la Băsescl. ca oșpeți a Dlu George Pop de Băsescl. Despre aceste credem că vom ceti acuși sub altă rubrică.

Revistă politică.

Germania. Mareșalul Waldersee, comandantul suprem al trupelor aliate din China, s'a reîntors acasă. Din incidentul morții împărătesei-mame nu i-s'a făcut primire sgomotosă. La gara din Hamburg l'a așteptat împăratul cu moștenitorul. Împăratul l'a sărutat și apoi în calésă deschisă a plecat spre locuință, unde îi aștepta împărătesa.

Bulgaria. De la Costanța escadra rusă a plecat la Varna, unde a fost primită cu salve de tunuri. ca și în portul român. S'aŭ făcut vizitele îndatinate, s'aŭ dat banchete și ținut toaste. Admiralul Hildebrandt, a spus între altele, că speră să vadă în o zi flota bulgară, alătura cu cea rusă.

Românii aŭ o tristă amintire de visita escadrei ruse. Câți va torpilor fără de nici un avis aŭ trecut repede prin apele Dunării până la Galați și tot așa s'aŭ și reîntors. Scopul acestei manevrări suspecte, să fi fost cercarea afundimii.

Ca o consecință a visitei escadrei ruse la portul bulgar se povestesc și următoarele: Zilele trecute Bulgaria a plătit Turciei tributul de 200.000 funți

a declarat înse, că acesta va fi ultimul tribut ce-l mai solvesce. Se zice, că și aci a lucrat mâna Rusiei, care a îndemnat Bulgaria la acest pas.

În sfârșit s'a început și procesul contra lui Sarafoff și a complicilor săi, ucigașii lui Fitovschi și Mihăilean. Se spune, că peste tot un interes neînsemnat se arată față cu acest proces. Înșiși acușatii sint foarte nepăsători, siguri aproape de achitare. Publicul are aceeași ținută.

La 13 crt. a fost ascultarea martorilor, după care procurorul a pronunțat rechizitoriul, stărind asupra faptului că crima asasinării lui Fitowski este o crimă de drept comun. Reprezentantul ministeriului public a susținut acușatia contra lui Sarafoff, Kovaceff, Stoianeff și Troleff. Procurorul a cerut osindă aspră, care să servescă de exemplu comitetului macedonean.

Transvaal. Moment nou în războiul sud-african e faptul, că numărul desertorilor englezi crește mereu. Cete întregi de voluntari trec la Buri cu tot ce aŭ, ér alții depun arma și nu mai vreă să lupte, nici chiar pentru soldă dublă. Așa zilele trecute o ceată din regimentul de Brabant, a trecut la Buri, ducând cu ei și la 3000 vite, cu a căror pază aŭ fost incredințati. În schimb Englezii, contra convențiunii încheiate cu Buri, aŭ început să înarmeze pe indigeni, contra lor.

Ultimele sciri vestesc că armata bură stă din aproape 30 mii soldați și că în Novembre și Decembre, hollandezii din colonia Cap încă se vor răscola.

Și cum ne plimbam de braț îmi era frică să nu-l calc pe degete. de zăpăcit ce eram.

Sera a aranjat un mare soirée în cinstea mea. S'aŭ angajat spre acest scop vro trei artiști de la Opera Blășului.

El comanda ca un Scipio Africanus: — Zi mă, la domnu la ureche. (Eu eram domnu!)

Și trageaŭ arii din „Cavaleria rusticana“, „Riggoletto“, „Troubadour“, „Taina Rinului“, „Mignon“, . . . Mascagni, Verdi, Wagner, Meyerbeer — claié peste grămadă. În deosebi „Iambo“ a fost sublim. . . .

Eă credeam că numai în Pesta e Operă, și când colo. . . .

Ah cui l-ar fi trecut prin gând
Si-ar fi crezut vre-o dată
Că Opera Blăjenilor
E atât de minunată?

Rămași ierăși singur, el mă bātu pe umăr.

— Mai am să-ți spun ceva, prietine. Știu că te ocupi cu literatura. Mie-mi plac tinerii, cari se ocupă. Scrii binișor. (Aici mi-am plecat ochii cu modestie.) Da, da — nu voiŭ uita de tine în viitor!

Atăta bunăvoință mă zăpăci de nou.

Am adormit curînd și am visat tot literatură. Vedeam „operele mele complete“ în ediție de lux, cu o prefață de însuși marele Mecena. . . . Nici când n'avusesem până în noptea aceea visuri de autor, dar atunci . . . ce minunată era noptea aceea, poezii cei mici visau volumul întâi; poezii cei mari visau staluri în Academie — și în vîzduh s'auđia trecînd spre ceriuri dulcea simfonie a fericirii din vis. . . .

A doua zi mi-a spus:

— Ei, nu-mi umbra cu mofturi. O săptămână nu te las de la mine. Ce vreî? Să te mai intram puțin.

Și o săptămână încheiată am trăit o viață de basme.

Nu-mi puteam esplica dragostea cu care mă întimpinaŭ toți de toate părțile. Eram purtat pe palme. Acum, numai acum înțeleg, că dragostea asta e a se atribui bunului meu Mecena.

Și sint alte multe bunătăți de cari m'am împărtășit în această săptămână „cari nu sint scrise în cartea acesta“.

Dar cine ar fi în stare să însire totul?

*

Copleșit de atăta dragoste și marinimie, am de gând să-i dedic ilustrului meu Mecena un volum de „Ode și imnuri“.

Acolo voi arăta mai pe larg nenumăratele lui merite pe terenul social cultural.

Și până atunci declar, că nu mai critic pe Horaț. de ore ce am ajuns și eu în situația lui, deci îl înțeleg; nu mai proferez idei social-democrate; voi lupta din tot sufletul pentru ca Mecenații din totă lumea să ocupe în literatura universală locul de onoare, ce le compete.

Căci fără Mecenați nu pôte să existe mișcare literară adevărată, fără adevărată mișcare literară un popor e mort intelectualicește. ear un popor intelectualicește mort — nu numără.

— min.

Se vede deci, că acest nedrept război nu va înceta curînd și va continua și mai de parte, în butul civilizației și a umanității, cu care te place englezilor să se mândrească.

Corespondințe.

Câte-va episoade din viața pastorală.

Zorlențu-mare în Iuliu 1901.

I.

Pregătirea teologică a celui chemat la statul preotesc nu e alt ceva, de cât un titlu legal de îndreptățire spre acel stat, este înse de parte de a se considera ca știință completă și suficientă pentru îndeplinirea cu fruct a înaltului oficiu sacerdotal.

Teoriile și ideile însușite prin studiu îndelungat și serios aŭ se trecă prin proba de foc a vieții practice, să se întruzeze în fapte spre a-și răversă bine facerile în regenerarea, îndreptarea și perfecționarea vieții poporului sub raportul religiunii și a bunei stări materiale.

Terenul care se deschide preotului în respectul acesta este însuși poporul. Aici are să-și valideze știința și capacitatea sa. Înainte de toate are să țină cont de baza pe care va avea să-și edifice planul său, ér acesta este gradul de cultură și moralitate a turmei sale. Și aici nu o dată își va revoca în memorie cuvintele Dlu cătră Apostoli: etă eu vă trimit pe voi, ca oile în mijlocul lupilor, deci fiți blânzi ca porumbii și înțelepți ca șerpii. După o pracsă de 32 ani, scrisul cred a face un bun serviciu celor interesați în asemenea materie, descriind câte-va episoade respective esperințe avute în mai multe parochii.

Ținta prefriptă de chemarea sa fie căru preot este în prima linie: cultura religio-morală a poporului, ér în a doua bunăstarea lui materială. Ca mijloce spre ajungerea la acesta țintă servesc biserica și școla. Instituțiunile aceste salutare sint inseparabile una de alta și la olaltă formeză pe omul întreg.

Se vedem acum cum are să procedă preotul în esercitarea maiestriei sale, care să zice arsartium, și ce fel de dificultăți trebuie să învingă din calea misiunii lui.

Etă ce a dovedit esperința.

Poporul privit în asemenea cu ogorul necultivat, pe cum acesta numai prin arătură afundă și muncă îndelungată și stăruitoare pôte deveni fructifer, ast fel și poporul numai cu încetul și atras mai mult prin fapte și exemple, va puté fi capabil de primirea învătăturilor sănătose și salutare. Fiind el de la natură egoist va fi bine, să recere chiar, de a i-se inveda prin exemple vii binele ce rezultă din una saŭ alta reformă, ce este a se introduce cu jertfa lui.

Dar, voinđ preotul a implini misiunea Apostolului, nu arare ori să va întâmpla ca și călugărului aceluia, care predicând și bine făcând unui popor nedemn de el, a fost alungat cu petrii ca să se implinescă scriptura după cel ce aruncă asupra ta cu petri tu să arunci cu pâne. Oh și dacă pentru toate aceste jertfe ar avé preotul vre-o consolare,

îmbărbătare și sprigin în lupta sa cu elementele destructive ale întunerecului, înse la așa ceva să nu conteze, căci scris este: nu sperați întru boeri, în fii oamenilor întru care nu este mântuire.

Este lipsă de școală ori biserică? Cine se pune în fruntea lucrului? Cine învață, sfătuiesce și mai virtos cine jertfesce timp și osteneala pentru realizarea scopului camun? Ore nu e preotul ca primul factor? El nu trebuie să se intimideze, să deie îndărăt în fața nici unui obstacol fire-ar ori cât de mare, totuși să-și aducă în toate acțiunile aminte de axioma: plus arte quam marte.

Într-o parohie fiind lipsă neapărată de școală de și efeptuirea edificării, între împrejurările date se pare lucru de necrezut, totuși înse o dată în lucrare, poporul nu o mai putu părăsi și cu încetul mai căpătând și ajutorii esteri, avu bucuria de a o vedea gata și astăzi funcționează cu un docente dintre cei mai buni imprasciind lumină și bunăstare în mijlocul poporului. Am zis la început că voind preotul a-și desfășura activitatea lui binefăcătoare, în mijlocul poporului, trebuie să țină cont de gradul de cultură și mai virtos de religiozitatea lui. Să întimplă adecă câte o dată, de și din grația lui Dumnezeu mai rar, că un popor este decăzut moralmente fie prin vina conducătorilor, sau din altă cauză, nu împoartă. Acel preot care are fatalul destin de a servi acestui popor ingrat, se poate considera cu dreptul de cel mai persecutat de sorțe. Lumina fiind în luptă cu întunerecul și toate vițiile lui, presintă cel mai trist spectacol al unei persecuțiuni crude contra trimisului Dnului de cătră fii întunerecului. Tota nisuița și stăruința spre bine, ori ce faptă nobilă și ori ce învățatură, totul este defăimat suspiciionat și derimat de mâni sacrilege și însuși conducătorii espus de ținta celor mai furioase patimi ale răsbunării, așa că în ore care privință se pot aplica și la el cuvintele lui Pilat cu cari a prezentat pe Mântuitorul maltractat poporului revoltat zicând: „ecce homo“!

Aici ne vine aminte afirmațiunea cu care se laudă unii din confratii preoți, cumcă dênșii prin iubirea și armonia dintre dênșii și poporeni, au efeptuit unele lucruri demne de însemnat. Și eu bucuros admit afirmațiunea acêsta, observ înse cumcă pentru crearea unei stări atât de fericite vor fi contribuit în tot cazul alți factori și împrejurări afară de preot. Așa de e. au potut și mai pot fi omeni de bine și inteligenți cu influință la popor, cari au spriginit nisuițele bune ale preotului, ér în alt loc vor fi contribuit relațiuni familiare, bună starea materială a preotului și alte împrejurări favoritoare.

Ioachim Crișan
paroch gr. cat.

Condițiuni de primire

în școala civilă de fete a Asociațiunii din Sibiu și în internatul aceleia.

În clasa I a școlii civile de fete se primesc eleve:

- cari dovedesc prin atestat de botez, că au implinit cel puțin vrsta de 9 ani;
- cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes IV clase elementare (poporale sau primare), ori apoi dovedesc pe baza unui examen de primire, că sînt bine orientate în materialul de învățămînt prescriș pentru clasa a IV-a elementară.

În celelalte clase ale școlii civile de fete se primesc eleve, cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes vre-o clasă premergătoare de la altă școală de categoria școlii civile.

În lipsa unui ast fel de atestat, sau pe lângă atestat de pe clasa a V și VI de la școala elementară-poporală, primirea în ori care clasă a școlii civile, ce corespunde vrstei elevei, se poate face numai pe baza unui examen de primire, depus cu succes înaintea corpului profesoral al școlii. În sensul ordinațiunii ministeriului regesc-ungar de culte și instrucția publică, dto 11 August 1887, Nr. 29000. Examenul de primire este scutit de taxă.

Elevele cari se matriculează pentru prima dată la școala noastră, au să producă atestat școlar, atestat de botez și certificat de revaccinare.

În cursul complementar (supletoriu), împreună cu școala civilă de fete a Asociațiunii, în sensul §-ului 6 din statutul de organizare al școlii, se primesc eleve, cari au absolvat cele patru clase ale școlii civile. Se pot înse primi și eleve, cari au absolvat cu calculi buni numai două clase civile, dacă au trecut de 15 ani și sînt impedeate a absolva toate cele patru clase civile.

Înscrierile pentru anul școlar 1901/1902 se pot face din 1—6 Septembrie 1901, stilul nou.

Examenele de emendare, se țin în 2 Septembrie 1901 st. n. la 8 ore a. m., cu elevele, cari sau insinuat la direcțiune în termenul prescriș.

În 4 Septembrie 1901 st. n. la 8 ore a. m. se vor țină examenele de primire, iară în 5 Septembrie se vor începe prelegerile regulate.

Didactrul e 4 cor. pe lună, și pentru elevele, ce se înscriu prima dată la acêsta școală, o taxă de înmatriculare de 4 cor., solvită o dată pentru tot de una. Aceiași didactru e și pentru elevele din cursul complementar.

Elevele, cari voesc să fie primite în internat, fie eleve ale școlii civile, sau ale școlii elementare a reuniunii femeilor române, au să fie insinuate de timpuriu la direcțiunea școlii, înainte de începutul anului școlar, pentru ca să se potă face dispozițiunile necesare.

Taxa internatului e 400 cor. pe an, plătiți înaintea în două sau cel mult în patru rate. Spesele pentru cărțile trebuincioase, pentru materialul de scris, de desen și lucru de mână, nu sunt cuprinse în taxa amintită. Acestea se poartă separat de părinți, pe cum și cheltueile pentru îmbrăcăminte și încălțăminte, pentru instrucțiune în fortepiano și în limba francesă.

Taxele pentru instrucțiune în fortepiano sînt de 2 categorii:

- dacă o elevă voesc să lăe orele singură, se compută la 2 ore pe săptămînă taxa de 18 cor.*) pe lună; dacă 2 eleve împreună lău instrucțiune în aceeași oră, taxa se compută la 2 ore pe săptămînă cu 9 cor. de elevă; sau
- dacă o elevă voesc să lăe orele singură, se compută la 2 ore pe săptămînă taxa de 12 cor.*) pe lună; dacă se întrunesc 2 eleve în aceeași oră, taxa se compută la 2 ore pe săptămînă cu 6 cor.*) pe lună de elevă.

Instrucțiunea din limba francesă, câte 2 ore pe săptămînă se compută pe lună cu 2 cor. de elevă.

Toate taxele se plătesc direcțiunii școlare. Edificiul internatului este situat în mijlocul unei grădini frumoase în nemijlocită apropiere de parcul orașului și e provădut cu apeduct, baie proprie, lumină electrică, etc. în cât ofere cele mai bune condiții igienice.

Elevele din internat, afară de școală, au în fie care zi anumite ore de conversațiune în limba francesă, maghiară și germană după trebuință. Pe lângă aceea ele se

*) Din care sumă 2 cor. se contăză pe lună institutului, pentru susținerea fortepianelor în stare bună.

prepară și învață lecțiunile sub conducerea și cu ajutorul directorei, al profesorelor și guvernanteilor.

Elevele cari voesc să fie primite în internat, mai au să aducă cu sine: o saltea, un covorel la pat, 2 perini, 4 fețe de perin, o plapomă sau țol de coperit, 4 ciarșafuri (lîntouri, lepedee), 6 ștergare, 6 sarvete, apoi perie de dinți, săpun și 2 pepteni, cari tôte rămân proprietatea elevei. Afară de acestea schimburile de trup sau albiturile, câte 1/2 duzină din fie care, ciorapi și batiste (marămi) câte 1 duzină, 1 parapleu (cort) și încălțăminte trebuincioasă. Cât pentru toalete nouă, părinții și tutorii sînt sfătuiți a nu face de acestea pentru copilele lor, căci pentru uniformitatea îmbrăcăminte eleavelor interne, acele toalete se fac aici cu prețuri moderate, prin îngrijirea direcțiunii internatului. Strins de uniformă se țin: o haină, 2 șurte în forma unei baine, o pălărie de vară și una de iarnă, cari necondiționat au să se facă aici și cari preste tot vor costa cam 30—40 cor.

De la direcțiunea școlii se poate primi prin postă: „Statutul de organizare“ și „Regulamentul intern“ al școlii, „Regulamentul pentru cursul complementar“, „Planul de învățămînt“ și „Regulamentul ministerial pentru examenele publice, private, supletorii și de emendare“, à 10 cr. exemplarul. De la direcțiune se poate primi pentru 2 cor. și „Monografia“ școlii, în care pe lângă istoricul institutului, se află descriș edificiul școlii și al internatului în toate amănuntele.

Sibiu, în 1 August 1901.

Directiunea școlii.

ÎNSCINȚARE.

—***—

Anul scolastic 1901/1902 se va începe în 1-a Septembrie st. n. atât la Institutul pedagogic, cât și la școala de aplicație și cea superioară de fete greco-catolice arhidiecezane din Blăși.

Condițiunile de primire la pedagogie sînt:

- Cei ce voesc a fi primiți în Institutul pedagogic au să producă atestat de pe a IV clasă gimnazială reală ori civilă cu progre preste tot bun și portare morală fără notă.
- Să fie implinit al 15-lea an al etății, ceea ce să constată prin estras matricular de botez.
- Să fie deplin sănătoși și să solvécă didactrul satorit în suma de 22 corone anticipative.

Vor fi preferiți înse aceia, cari pe lângă condițiunile de sub 1 și 2 înțeleg bine limba maghiară și au auđ musical.

Aci se amintește, că pentru 32—35 cor. se află quartir în internatul pedagogic. În care se primesc eleve, cari sînt în stare să solvécă 6 corone la lună, va se zică 60 cor. la an. Pentru care sumă elevii beneficiază de quartir, spălat, luminat și încălzit, pe cum și de fertul mîncărilor din articlii lor proprii.

La școala de aplicație se suscep băleți cari au implinit anul al 6-lea al etății, și nu au trecut de 11 ani. Ceea ce asemenea au să constate prin estras matricular de botez și să solvécă anticipative 12 corone 30 fil. ca didactru.

La școala de fete se recere ca acelea eleve, cari au implinit anul al 12-lea, să producă testimoni de revaccinare. Mai încolo elevele din clasele elementare să solvécă 6 cor. 30 fileri; iară cele din clasele superioare 12 cor. 30 fileri.

Esamenele corectore să țin în 30 și 31 August n. 1901.

Blăși la 13 August 1901.

Georgiu Muntean
director.

Nr. 548—1901.

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post de învățator (învătătoare) ordinar la școala civilă de fete a Asociațiunii se publică concurs cu termenul până la 25 August a. c. st. n.

Doritorii (doritoarele) de a ocupa acest post să-și înainteze cererile până la termenul indicat comitetului Asociațiunii în Sibiu (Strada Morii Nr. 8) pe lângă următoarele documente:

1. Atestat de botez;
2. Documente despre calificarea cerută prin legea statului, pentru ocuparea posturilor de învățatori ordinar la școlile civile, având preferință cei ce au calificare din Istorie și Geografie ca studii principale;
3. Arătarea despre studiile pregătitoare și ocupațiunea de până acum;
4. Să dovedească, că posedă perfect limba română în vorbire și scriere.

Concurentul (concurrenta) ales va avea să observe dispozițiunile statutului de organizare al școlii.

Învățătorul ordinar, până când e provizor, primesce salariu anual 1400 cor. solvit în rate lunare anticipative și 300 cor. bani de cuartir, solviți în 4 rate trilunare, iar devenind definitiv primesce salariu anual de 1800 cor. bani de cuartir 400 cor., cuincuenale a 200 cor. și drept de pensie de la stat, unde va solvi taxele prescrise; învățătoarea provizorie primesce salariu anual de 800 cor. și întreagă întreținerea în internatul școlii iar cea definitivă primesce salariu anual de 1200 cor. întreagă întreținerea în internat, cuincuenale și drept de pensie ca învățătorul. Învățătoarea având locuința în internat, va da directoarei mână de ajutor la agendele internatului.

Cererile intrate după termen nu se vor lua în considerare.

Din ședința comitetului central al Asociațiunii ținută în Sibiu la 8 August 1901.

Ioșif Sterca Șuluțiu. Dr. Beu

secr. II.

ad Nr. 553—1901.

Convocare.

În sensul §§-lor 23 și 26 din statutele „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” se convoca

Adunarea generală ordinară

a Asociațiunii la Sibiu, pe zilele 21 și 22 Septembrie st. n. 1901, pe lângă următorul

Program:**Sedința I.**

Sâmbătă în 21 Septembrie st. n. 1901 la 11 ore înainte de amiez.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Constatarea delegațiilor prezente.
3. Raport despre activitatea comitetului central în anul 1900.

4. Alegerea comisiunilor:

a) pentru examinarea raportului general;

b) pentru examinarea rațiunii pe anul 1900 și a proiectului de buget pe anul 1902;

c) pentru studiarea modificărilor propuse la „Regulamentul pentru secțiunile științifice-literare”;

d) pentru înscrierea de membri.

5. Propunerii eventuale.

Sedința II.

Duminică în 22 Septembrie st. n. 1901 la 10 ore înainte de amiez.

Ordinea de zi:

1. Raportele comisiunilor.

2. Alegerea presidentului, vicepresidentului și comitetului central.

3. Fixarea locului pentru proxima adunare generală.

4. Dispozițiuni pentru verificarea proceselor verbale.

5. Închiderea adunării generale.

Se observă, că eventualele propunerii să fie prezentate în scris prezidiului Asociațiunii (în Sibiu, Str. Morii Nr. 8), cu 8 zile înainte de adunarea generală.

Sibiu, din ședința comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, ținută la 8 Aug. 1901.

Ioșif Sterca Șuluțiu m. p. Dr. Ilie Beu, m. p.,
secretar II.

Noutăți.

Măne Duminică toate popoarele Monarhiei Austro-Ungare serbeză a 71. aniversare a născerii Maestății Sale Împăratului Rege Francisc Ioșif I. Dorim vigoare și sănătate tubitului nostru Monarch, spre a pute ferici pe supușii Săi. La mulți ani!

Din Archidieceză. Se publică concurs pentru ocuparea stațiunilor: de cantor-învățător în Șermeșul-mare, district. Catina, în Jucul-inf., distr. Coșocna, până la 20 Aug. învățător în Dêrlos, distr. Mediaș, în Fulea-inf. distr. Turda, la stațiunea ambulantă de învățător din Beica-română și magiara și la cea de cantor-învățător în Ghiheriul-sup. Termenul 25 Aug. n., învățător în Stragea, distr. Sebeș, termenul 30 Aug.

Sciri personale. Zeyk Dániel, comitele comitatului nostru însoțit de secretarul său dr. Ebergényi Sándor, deputat, au sosit Joi dim. la Blăș spre a cerceta cancelăria pretorială. La prânz au fost oșpeții Escelenții Sale Dni Mitropolit.

În zilele lui Fejérvári. Ministrul de război baronul Fejérvári Géza și-a serbat înnubileul de 50 ani ca soldat. Cu acest prilej frumoșele serbări aranjate în onorea lui au fost ridicate prin autograful Maestății Sale, cu care face amintire de prețioșele servicii aduse și îi conferesc marea cruce a ordinului St. Ștefan.

Consistor plenar. Joi la 15 crt. s'a ținut consistoriul plenar. Dintre esteri au fost de față protopopii: Hătegan (Dêrgea) și Maior (Aiud), viceprot. Bărbat (Blăș) și Pascu (D.-Sân-Mărtin). Cu acest prilej s'au declarat vacante 37 stipendii, pentru conferirea cărora s'a scris concurs, cu termenul de 16 Sept. n. S'au primit în Internatul de băieți 116 studenți, 16 au fost respinși, la teologie au fost primiți 14, respinși 8. Concursul pentru Internatul de fete a rămas deschis. Cu ocazia aceasta s'a raportat, că în anul scol. trecut din 25 fundațiunii de stipendii s'au împărțit 133 tineri, cu suma de 31.070 cor.

Din Maramureș. Duminică, 11 Aug. o frumoșă serbare religioasă a avut loc în Saraseu. Biserica de acolo, pte cea mai veche biserică românească din Marmatia fiind reparată de nou și frumos zugrăvită, a fost de nou binecuvintată de vicarul Tit Bud, asistat de preoții Jody, prot. onor. Doros, din Slatina, Fanea (Saraseu) și Rednic (Japa). Era de față mulțime de popor din loc și satele vecine, apoi membri ilustrii familiei Mihályi, și Jurca din Saraseu, Frâncu jude de curie, Dr. Mariș Sighet, Dr. Dăianu (Blăș) etc. Vicariul Bud a rostit afară sub cerul liber o frumoșă predică despre însemnătatea bisericeii, pe care mulțimea poporului a ascultat-o cu pietate.

Introducere de paroch. Comitetul bisericesc gr. cat. din Bistrița invită la actuala introducere de paroch a Bistriței Mon. Gerasim Domide, fost paroch în Rodna-veche.

Întâlnire de domnitori. Se anunță din Londra, că regele Eduard, se va întâlni cu țarul Rusiei în Copenhaga. Tot în același timp va conveni și cu împăratul Germaniei.

Astra. Despărțământul Solnoc-Dobâca e convocat în adunare cercuală pe 29 Aug. n. în Gherla. — Despărțământul Mediaș al Asociațiunii își va ține adunarea generală la 1 Sept. n. în școala gr. ort. din Mediaș. — Adunarea generală ordinară a despărțământului Făgăraș al Asociațiunii e convocată pe ziua de 28 August st. n. a. c. în comuna Copăcel în localul școlii.

Convocare. Adunarea generală a reuniunii femeilor române din Mediaș și jur. se va ține la 1 Sept. n. în școala gr. ort. din Mediaș.

Apel. Subscribul călătorind prin Gherla, cu durere m-am convins, că acel bărbat care și-a jertfit totul numai pentru a pute ajutara studenții sêraci, ca absolvând școlile să fie de folos neamului român — Reverendisimul Domn Lazar Huza, încă nici acum nu are cruce la mormint Rog deci prin această pe toți aceia, cari s'au împărțit de binefacerile neuitatului de pie memorie Reverendisimul Domn Lazar Huza, a bine voi a contribui după putință fiesce carele cu puțin bani, pentru a-i se rădica cruce la mormint. Rog tot odată și pe Prea Veneratul Consistoriu diecesan din Gherla, al căruia mai multe zeci de ani l-a fost notariu — a binevoi a primi sumele benevole și amăsurat sumei incurse al ridica crucea de lipsă. Nicolau Popu inv. în Berind.

Oficiile postale. Ministrul de comerț a făcut un proiect de reformă a oficiilor postale. Se spune în acest proiect, că în fie care comună de cel puțin 300 suflete se va înființa un oficiu postal.

Înscotințare. Voind, să dau gratuit câte un exemplar din cartea mea: „Stilistica practică” tuturor bibliotecilor din patrie, rog pe toți, cari doresc a ave această broșură să-mi comunice adresa bibliotecii lor până la 1 Septembrie a. c. Blășiu. în 15 Aug. 1901. Ioan F. Negruțiu. N. B. Tote revistele noastre sînt rugate a reproduce această înscotințare.

Baninot. Bancnotele de 50 fl. și cele de 5 fl. se vor scote la 1 Septembrie din circulație, când se vor pune în circulație bancnote de 10 cor. emise de Banca austro-ungară.

Necrolog. La 6 Aug. n. a murit la Bucuresci Anastasie Stolojan, un membru fruntaș al partidului liberal. Născut la 1836 în Craiova, de tiner ajunge deputat și urmază a lua parte la toate legislaturile, până la 1875 când e ales ministru de justiție, apoi trece la domeniul de aci la interne și apoi er la domeniul. În mormintarea i s'a făcut Joia trecută.

† Dr. Ioan Pop. În mormintarea vicarului de la Năseud, s'a făcut la 4 crt. în mijlocul regretelor generale și în fața unui distins și numeros public. Delegatul episcopesc Rsmul Ioan Georgiu a pontificat serviciul funebru, asistat de 30 preoți, er spiritualul seminarului din Gherla. Dr. Oct. Domide a rostit cuvîntul funebru. A mai vorbit apoi Ger. Domide, în numele fondurilor școlare. — prof. Ioan Păcurar în numele gimnasiului și a corpului profesoral și notarul Macedon Pop, în numele comunei și poporului din Năseud.

† Ioan Bran, proprietar în Tieghêa, în 8 August n. c. la 6 ore sara după un incident tragic și scurtă suferință, împărțit cu s. Taîne a adormit în Domnul în etate de 55 ani al vieții și al 32-lea al fericitei căsătorii.

În veci amintirea lor!

Mai ieftin ca ori unde!

Aug. Coltor — „Hotel-Restaurant
Coronă” — în Blăș.

oferese On. Public român chillile sale de oșpeți modern mobilate, vinuri curate de pe Têrnave și prima calitate de bere de la Steinbruch.

PARTE SCIINȚIFICĂ-LITERARĂ.

HĂRTII VECHI.

Cluș, 30 Iulie 1901.

Capelanul de aci Dl St. Roșian mi-a atras atențiunea asupra unui act aflat în arhivul parohiei gr. cat. din Cluș, prin care Episcopul Ioan Bob, la anul 1819, trimite protopopului de atunci Ioan Lemény manuscriptul unui Lexicon român-latin-magiar, și dă explicații și înviațiuni cu privire la tipărirea aceluia.

Cercând arhivul numitei parohii, am aflat încă două scrisori din anul 1819 tot cu privire la edarea Lexiconului.

Nu-mi aduc aminte să fi văzut, sau să fi citit unde-va despre aceste epistole. Actele aflate eu le țin vrednice de atențiune, de aceea le-am copiat, tradus și fără a le comenta vi-le trimet spre publicare. Eță-le:

Dilecto Filio Joanni Lemény Archidiacono Claudiopolitano.

Dilecte Fili!

Acludo hic quinque fileras, quibus perfectis perspicias quomodo tota res procedat. Valachica enim lingua litteris latinis scribitur, sequitur dein latina et hungarica, adeoque aliae litterae non ingrediuntur, nisi latinae et hungaricae. Cointelliges te cum Dno typographiae praefecto et ostendas has fileras, videbitis utrum ex hac scriptura imprimi possit, nam et si aliquae filerae alio caractere sint scriptae, haec tamen est scriptura totius operis.

Difficilis tibi videbitur lectio valachica, quia orthographia est nova sine ullo accentu in valachico, sed si attente legeris, observabis mox observatas per me regulas, atque desuper nos informabis. Qui perenno

Tibi

Balassalvae, 21 Martii 819.

addictissimus
Eppus Joannes.

NB. C ante E et I est tse. D ante I est Z.

G ante E et I est Zsi. Jót pro ж T ante I est Tzi.

D conjunctum cum s est ж E. G. dsos жos.

Românesce: Aclud aci cinci filere, cari cetindu-le, vei înțelege cum are să fie întrégă lucrarea. Limba română adecă se scrie cu litere latine, urmază apoi cea latină și magiară, așa dar alte litere nu se vor folosi de cât latine și magiare. Te vei înțelege cu Dl prefect al tipografiei, și vei arăta aceste filere, și veți vedé, că pôte-se ôre tipări de pe acésta scrisóre, pentru că deși unele filere sînt scrise cu alte litere, totuși asta este scrisórea întregéi lucrări.

Ti-se va păré greóie cetirea românescă, pentru că ortografia este nouă, fără accente, dacă înse vei ceti cu atențiune, vei afla regulile observate de mine, despre celea de mai sus apoi ne vei informa. Rémân Al tēu etc.

*

Scrisórea a doua autografă a Episcopului Bob:

Dilecte Frater!

Manuscriptum Synonymorum, aut Lexiconis mitto. In quo observandum quod non retineatur prouti in aliis Dictionariis alphabetum. Sed omne verbum cum suo substantivo et adjectivo, nec non adverbio, si eadem littera incipit ordine positum sit, etiam si

mutet litteras. ut significatio et fluxus verbi ordine currat, ne cogatur puer hinc inde querere. Adeoque non tam alphabeti occurratio, quam significatio observandi venit, si penitus inspexeris, videbis, ordo itaque observandus venit prouti est scriptus.

2. In ideomate valachico observationes ratione quarundam litterarum, ut pronuntiatio valachica sit, prouti annexa Tabella sub A ostendit, sunt, si itaque error in scribendo accidit juxta hoc corrigendus venit.

3. Reliquae litterae non variant solum S nam ad cavendam difficultatem pronuntiandi judicari distinguendum esse inter S ita ut S longum sit loco Sz, s contractum loco s ordinarii, ideo separavi verba quae efferuntur per Sz ungaricum et quae efferuntur per S ordinarium.

De parvo s non erit difficultas ordinarie venit in impressione, sed de majori S quia tale vix habebant, nisi modo funderetur. Unde si formari non posset tunc super s contractum ponatur aliqua strilla et denotavit Sz quod si per s debeat vox efferri tunc nulla strilla ponatur v. gra. Semle. Sale. si vero pronuntiandum ut Sz ut Simbata, Sare, fiat strilla 'Simbata, 'Sare.

4. In valachico nullus accentus est positus, ne difficilior fiat impressio etsi pronuntiatio donec asseverint difficilis sit futura v. g. camisa, valachice cameșe debet scribi cameșe v. kameșe. campus deberet scribi cãmp, sed hinc prouti latine scribitur, ita est scriptum, potuisset etiam sic scribi cãmp, sãmn cãne, sed difficilior esset impressio, et ideo intermissus est accentus.

Arthemius Popovics capellanus noster Balassalvensis mittitur cum manuscripto, qui potest manere ibi pro juvenine et revisionis et administrationis parochiae, per quem mitto quatuor mille Rn. fl pro Typographia.

In reliquo persevero tibi

Balassalvae, 24 Junii 1819.

addictus

Eppus Joannes.

Românesce: Trimit manuscrisul Sinonimelor sau Lexiconului. În care este de observat, că nu se ține alfabetul ca în alte dicționare, ci fie care verb cu substantivul, adjectivul ma chiar și cu adverbialul său, dacă se încep cu aceeași literă sînt puse în ordine, chiar și dacă și-ar schimba literele, pentru ca înțelesul și mersul verbului să fie în același loc, și să nu fie copilul silit a căuta în cõce în colo. Așa că nu atât ocruța alfabetului, cât mai virtos înțelesul este de a se observa, dacă te vei uita mai de aproape vei observa, că ordinea așa este de a se ține pe cum e scrisă.

2. În limba română observațiunile acudate în tabela de sub A s'au făcut din cauza unor litere și pentru ca pronunțarea să fie românescă, prin urmare dacă în scrisóre s'ar fi strecurat ceva greșală, după acésta să se corégă.

3. Celelalte litere nu variéză, numai S de ôre ce pentru a încunjura greutatea pronunțării am făcut deosebire între S, așa că S lung să fie în loc de Sz, ér s adunat în locul lui S ordinari, de aceea am separat verbele, cari se pronunță cu Sz magiar, de cele, cari se pronunță cu S ordinari.

Cu s mic nu va fi nici o greutate, acesta urmază în tipar regulat, va fi înse cu S mare, pe care abia îl vor avé, de cum-va nu-l vor vërșă acum. De aceea, dacă nu s'ar puté forma pe s contras să se pună o strillă și va însemna Sz, ér dacă va trebui esprimat cuvîntul, cu s, nu se va pune nici un sãmn, d. es. Semle. Sale, ér când este de a se pronunță ca Sz, ca în Simbată, Sare, S capete strilla 'Simbata, 'Sare.

4. În română nu s'a pus nici un accent, pentru a nu îngreuna tipărirea, deși pronunțarea până se vor deda va fi greóie, d. e. camisa, românesce cameșe, trebuie să se scrie cameșe sau kameșe, campus ar trebui scris cãmp, s'a scris înse așa cum se scrie latinesce. S'ar fi putut scrie și așa, cãmp, sãmn, cãne, dar tipărirea ar fi fost mai grea și din cauza asta accentul s'a omis.

Capelanul nostru din Blag. Artemiú Popovici, este trimis cu manuscrisul, el pôte rămâné ca să ajute la revisiune și la administrarea parohiei. Prin el trimit patru mii fl. Rn. pentru tipografie. Rémân etc.

*

A treia scrisóre.

Dilecte Frater!

Ad litteras fraternitatis Vestrae de 7. currentis mensis Augusti intuitu imprimendi Dictionarii nostri exaratas paterne rescribendum habemus: Nos postquam per Fraternitatem vestram informati fuisset omnia desiderata pro tali impressione in Typographia Lycei haberi Manuscripta Fraternitati Vestrae transmisisse, simulque comisuisse ut servato chartae formato eo, quod in ultima Parizpapaiana editione habetur. Litterae majusculae adhibeantur pro Valachicis et Latinis vocabulis, cursivae dein pro hungaricis, atque ita operi manum admoveas jussisse; tarde certe experimur sex hebdomadarum spatium vix probam unius mediae Philerae potuisse Fraternitatem Vestram nobis transmittere et quidem in formato valde exiguo, longe minori, quam Parizpapaianum Dictionarium est. Litteris obsoletis multis in locis vix legibilibus impressam, quibus hoc opus nec potest, nec debet terminari. Haec quam primum se ita haberi observaverat Fraternitas Vestra debebat nos informare, ut accelerandae pro possibili huic impressioni aliter consuleremus, sed haec jam praeterierunt. Nunc specificè super sequentibus Nos quantocius facta cum concernentibus Dominis Praefectis Typographiae cointelligentia informes An 1. possint Chartam si non scriptoriam saltem Bibulam tantae magnitudinis comparare ut exacte servetur formatum Parizpapaianum, 2. an Litterae poterunt adhiberi prout eas desideramus, pro Valachicis et latinis vocabulis ordinariae pro hungaricis vero cursivae, 3. A quo pretio possent hac ratione unam Phyleram imprimere, 4. Intra quantum temporis spatium posset totum opus finem sortiri, ut haec omnia contractui de superfiendo inseri possint, si talem inire partibus ab utriusque visum fuerit. Caeterum in eo sumus ut synonyma vocabula semper ab initio imprimantur vel saltem prout habentur in manuscripto. Qui persisto Fraternitati Vestrae

Balassalvae, 10 Augusti 819.

addictus

Eppus Joannes.

Românesce: Înbite Frate! La scripta frăției Vóstre din 7. a curentei luní a lui August, scrise cu privire la tipărirea Dicționarului nostru, rescriem părintesce: După ce am fost informat prin Frăția vóstră, că tóte cele de lipsă spre tipărirea acésta se află în Tipografia Liceului. Noi am trimis Frăției Vóstre manuscrisele, și de o dată v'am comis, ca păstrându-se formatul acela al hărtiei, carele se găsește în ediția Páriz-Papaiană cea mai de pe urmă, literele majusculé să se foloséscă pentru cuvintele românesce și latinesce, apoi cele cursive pentru cele unguresce, și așa am poruncit, să te apuci de lucru; a bună samă târziu esperiám, că în restimp de șese sãptãmâni Frăția Vóstră abia ați putut, să-mi trimiteți proba unei jumătăți de fileră și încă în format

forte mărunt, cu mult mai mic, de cum este Dicționarul Păriz-Papaian, tipărită cu litere învechite, cari în multe locuri abia se pot ceti, cu de cari acest op nici nu pôte, nici nu are, să se termineze. Pe loc ce Frăția Vóstră ați observat, că acestea sînt așa, ar fi trebuit, să ne informați, ca să purtăm altmintrea grije, pentru ca tipărirea acésta după puțină să se facă mai întee, dar acestea acum au trecut deja. Acum în special înțelegându-te cât mai de grab cu respectivii domni Prefecți ai Tipografiei despre următoarele lucruri să ne informezi: Dacă 1. pot, să procureze hârtie dacă nu de scris, atunci cel puțin sugétore de atâta mărime, ca să se păstreze deplin formatul Pariz-Papaian. 2. Dacă pot, să se folosească litere, pe cum le poftim noi, ordinare pentru cuvintele românesce și latinesce, érá cursive pentru cele unghuresce. 3. Cu ce preț ar puté, să tipărescă filera în acest chip. 4. În ce restimp ar puté, să se sfârșescă un op așa de mare, ca acestea tóte să se pótă înșira în contract, de cum va ar afla părțile amîndóne, că ar fi, să se închie contrat. De altmintrea voim, ca cuvintele sinonime în tot de una să se tipărescă de la început, sau cel puțin pe cum se află în manuscris. După cari rămân al Frăției Vóstre

Blaș, în 10 August 819.

adict
Episcop Ioan.

Posta „Unirii“.

„Maslinul“ și „Auspiciile“ nu se pot publica, versurile sînt așa de schiope, ér limba . . . !
Horea. De la anonim nu publicăm nimic, dar și de altcum corespondința a apărut și în alte fol.
Dr. I. S. în P. Am primit, adresa s'a îndreptat după dorință.
Dr. L. L. în C. Va urma.

Editor și redactor răspundător:

Aurel C. Domșa.

Inserate.

Nr. 4429—1901.

(23) 1—3

Escriere de concurs.

Până în 16 Septembrie n. 1901 se publică concurs la următoarele stipendii din fundațiunile archidieceșane:

I. Din fundațiunea Șulutane.

1. Un stipendiu de 600 cor. folosit de Flaviu Domșa, care a obținut diploma de profesor de desemn pentru școlile medii; la acest stipendiu pot concurge tineri, cari studiază metalurgia, tehnica, pedagogia sau ori ce știință reală. 2. Două stipendii de câte 400 cor. folosite de rigorosanții în drepturi Victor Gerasim și Ioan Chirilă, destinate pentru iuriști la universitatea din Cluș. 3. Trei stipendii de câte 200 cor., folosite de Marcian Căluț și Emil Pop gimnasiști și de Ioan Hidu, care a absolvat școala de cadeti din Sibiu, destinate pentru gimnasiști din clasele superioare. 4. Două stipendii de 120 cor. folosite de gimnasiștii Tit Trif stud. cl. V. Blaș și Ioan Crețu, stud. cl. III, Sibiu, cari nu și-au legitimat progresul, ambele destinate pentru gimnasiști în clasele inferioare.

Studentii înscriși ca ordinari la școlile de mai sus, cari doresc a obține vre unul din stipendiile înșirate, au să întruiescă următoarele condițiuni și să dovedescă:

- Că sînt români gr. cat. miseri, născuți în Transilvania;
- că pe lângă purtare morală bună au din studii calculi de eminentă;
- dintre concurenți vor avé preferință, cari vor poté dovedi că, sînt consăngenii cu

piul fundator, spre care scop trebuie să producă atestat compus de respectivul oficiu parochial, care să cuprinda tabela genealogică esact dedusă.

d) Concurenții la suplica scrisă și subscrisă de mîna lor proprie în limba română, au să alature testimoniul școlastic în copie autentică, carte de botez, atestat de paupertate, testimoniul medical și să numescă expres institutul, la care și unde vor continua studiile în anul 1901/902, să determine apriat suma și soiul stipendiului, după care suplică, că altcum suplica nu va fi luată în considerațiune, pe cum nici suplicile întrate după terminul mai sus statorit.

II. Din fundațiunea Vancea numită „cassa archidieceșană“.

1. Un stipendiu de 200 cor. destinat pentru studenți gimnasiști. 2. Un stipendiu de 300 cor. format din stipendiul de 200 cor. folosit de Valeria Petruță, elevă în clasa a IV. a școlii de fete din Blaș, și din un plus de 100 cor. al venitelor fundamentale pe anul 1900, destinat pentru elevele ordinare a școlilor de fete. 3. Trei stipendii de câte 120 cor. destinate pentru elevi preparandiali; stipendiile acestea în sensul §-ului 8 din Literele fundamentale se vor conferi numai pe anul școlastic 1901/1902. Cererile să fie instruite ca cele pentru stipendiile Șulutane.

III. Din fundațiunea „Cipariu“.

Două stipendii de 100 cor. folosite de gimnasiștii absoluti Nic. Marcu și Leonte Cipariu, stud. cl. III Blaș care nu și-au legitimat progresul. Cererile să fie instruite ca cele pentru stipendiile Șulutane.

IV. Din fundațiunea „David Br. Urs“.

Două stipendii de câte 200 cor. folosite de Aurelia Bociat și Lucretia Popa, cari au absolvat școala super. de fete din Blaș. Concurenții au să dovedescă cu carte de botez, că sînt greco-catolici, născuți în vre una din comunele arondate în comitatele Făgăraș, Sibiu și Hunedóra, cu atestat medical, că sînt deplin sănătoși, cu atestate de frecventare, că sînt școlari în prima clasă a gimnasiului gr. cat. din Blaș, érá fetele în a V. clasă a școlii de fete din Blaș, și că au purtare morală bună și fac progres în studii, și că sînt sau pot fi suscepuți în seminarul juimeii române gr. cat., érá fetele în Internatul de fete din Blaș.

V. Din fundațiunea „Alutan“.

Un stipendiu de 80 cor. folosit de Emil Anca, stud. cl. II. gimn. în Bistrița, care nu și-a legitimat progresul. Cererile au să fie instruite ca eele pentru stipendiile Șulutane.

VI. Din fundațiunea „Partenie Moldovan“.

Un stipendiu de 80 cor. folosit de școlariul Ioan Moldovan, care nu și-a legitimat progresul. Cererile să fie instruite ca cele pentru stipendiile Șulutane.

VII. Din fundațiunea „Ioan Daniel (Dănuț)“.

Un stipendiu de 600 cor. folosit de gimnasiștii Alesandru Bozo, care nu și-a legitimat progresul. Acest stipendiu numai în acel cas îl pot căpeta și alți studenți, dacă între concurenți nu se află consăngenii de ai fundatorului. Cererile au să fie instruite ca cele pentru stipendiile Șulutane.

VIII. Din fundațiunea „Cercul Orăștie“.

Un stipendiu de 80 cor. la care pot concurge numai studenții români gr. cat. cari cercetază gimnasiul gr. cat. din Blaș ori vre o academie de drepturi și sînt născuți în vre una din comunele următoare ale cercului Orăștie și anume: Șibot, Orăștie de jos, Balomir, Binținț, Beriș, Cióra, Vinerea, Orăștie de sus, Grid, Ghialmar, Castéu, Dăncu-mic, Ocolişul-mic, Totia-mică Costesci, Cugir, Ieledinți, Ludesci, Măgura, Mărtinesci, Bucium, Dăncu-mare, Totia-mare, Spini, Pricaz, Petriniș, Pișchinț, Repaș, Romos, Romoșel,

Șibigelul-vechiu, Sereca, Tămășesca, Tărtăria, Turdaș, Turmaș, Vaideiu, Simeria. Cererile să fie instruite ca cele pentru stipendiile Șulutane.

IX. Din fundațiunea „Baldi“.

Un stipendiu de 160 cor. folosit de gimnasiștii Liviu Dumbravă, care nu și-a legitimat progresul. Cererile au să fie instruite ca cele pentru stipendiile Șulutane.

X. Din fundațiunea „Klein“.

Un stipendiu de 360 cor. folosit de Iuristul Nicolae Vlaicu, care nu și-a legitimat progresul și un stipendiu de 240 cor. folosit de Traian Sanciari, stud. la politechnicul din Viena, care nu și-a legitimat progresul pe an. scol. 1900—1. Cererile să fie instruite ca cele pentru stipendiile Șulutane.

XI. Din fundațiunea „Ramonțai“.

1. Două stipendii de câte 630 cor. folosite de Tit Perția, care a obținut diploma de doctor în medicină și de Ioan Viciu, care a absolvat politechnica din Viena. 2. Un stipendiu 200 cor. folosit de Iuristul Virgil Radeș. 3. Două stipendii de câte 268 cor. folosite de tehnicul Emil Surdu și montanistul Liviu Horșă, cari nu și-au legitimat progresul. 4. Patru stipendii de câte 126 cor. folosite de gimnasiștii absoluti Ștefan Pop și Petru Suciș și de Aurel Gerasim, Iurist în Cluș și Ilariș Rus stud. cl. VIII. Năsăud; cesti doi din urmă nu și-au legitimat progresul în studii. Cererile să se instrueze ca cele pentru stipendiile Șulutane.

XII. Din fundațiunea „Gavrila Vajda“.

Un stipendiu de 140 cor. folosit de rigor. în drepturi Ioan Mora, care nu și-a legitimat progresul. Cererile să fie instruite ca cele pentru stipendiile Șulutane.

XIII. Din fundațiunea „I. Pop Bota“.

Un stipendiu de 120 cor. folosit de gimnasiștii Liviu Dumitrean, care nu și-a legitimat progresul; stipendiul e destinat pentru tinerii născuți în Șard, și cei consăngenii cu fundatorul, cari frecventă vre-o școlă mediă. Cererile sînt a se instrui ca cele pentru stipendiile Șulutane.

XIV. Din fundațiunea Ștefan Ferdinand Hirsch.

Un stipendiu de 400 cor. folosit de Ioan Mesaroș, rigorosant în drepturi, care nu și-a legitimat progresul.

La stipendiul acesta pot concurge numai românii greco-cat., cari sînt născuți în comunele următoare: Turda, Copand, Tur, Comitig, Banabie, Aitou, Sănmărtinul-deșert, Agărbiciu, Mischiu, Sind, Petridul-de-sus, Petridul-de-mijloc, Petridul-de-jos, Berchiș, Măgura, Schioși (Pusztă-Egeres), Pusta-Săncraiu, Surduc, Bicalat, Iara-inferoră, Agriș (Ruha-Egeres), Muntele-Băișorei, Ocolişul-mic, Ocolişul-mare, Runc, Cacova, Săcel, Lita-magiară, Lita-română, Filea-de-jos, Filea-de-sus, Ciurila, Selisce, Sălicea, Micuș, Hășmaș, Magiaruș (Magyarság), Șutu, Silvașul-magiar, Indol, Ceanul-mare, Băișora, Muntele-Filei (F.-Havas) ca unele, cari odinioară au format cesaro-regescă pretură a Turzii, sub presidența fericitului fundator.

Cererile să fie provédute cu documentele îndigitate în escrierea de concurs pentru stipendiile Șulutane.

XV. Din fundațiunea „Elie Vlăsa“.

Un stipendiu de 340 cor. folosit de Eugen Rösler, student de montanistică în Seimeczbánya, care nu și-a legitimat progresul, pe lângă următoarele condițiuni:

- La acest stipendiu pot concurge nu numai elevi, ci și eleve la vre-o școlă publică, dacă acestea pot dovedi, că sînt în legătură de consăngenitate cu piul fundator.
- Preferință au, pe lângă ori ce calcul din studii, intru cât acela este cel puțin suficient, consăngenii piului fundator, ér în locul al doilea filii de preoți archidieceșani.

3. Concrentii au să alature la cereri: atestat de botez, atestat de eventuală consangunitate cu fondatorul, testimoniu medical, testimoniu de pe anul scolastic expirat 1900/901, testimoniu de frecventare pe anul scolastic curent, și eventual și testimoniu de paupertate, întru cât ei nu sint înruđiți cu fondatorul.

4. Cererile au să se înainteze la acest consistor până la terminul indicat.

Blaș, din ședința consistorială ținută în 15 August 1901.

Victor Mihályi
Archiepiscop și Mitropolit de
Alba-Iulia și Făgăraș.

190 v. număr
1901.

(24) 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balázsfalvi kir. járásbíróság 1901. évi 27. és 16. számú végzése következtében Dr. Ronai János ügyvéd által képviselt Reisner Em. gyulai czég javára Komáromy Albert ellen 33 és 23 kor. — fil. s jár. erejéig 1901. évi Február hó 22-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 712 kor. 90 fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: bolti árucikkek és házbitorok, melyekre a jelen árveréshez csatlakozás, a nagy-szebeni föld-hitelintézet mint alapfoglaltató javára 1263 kor. 55 fil. s jár. erejéig egyben kimondatik, ugyszintén Gottschlig Ágoston javára 106 kor. 52 fil. s jár. erejéig csatlakozás mondatván ki, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. járásbíróság 1901. évi V. 27/3. számú végzése folytán 80 kor. 80 fil. tőkekövetelés, ennek kamatai, és eddig összesen 12 kor. 40 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig helyben alperes üzletében leendő eszközzésére 1901. évi Augustus hó 28-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Balázsfalván 1901. évi Julius hó 27-ik napján.

Thát György,
kir. jbirósági végrehajtó.

190 v. szám
1901.

(25) 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balázsfalvi kir. járásbíróság 1901. évi V. 222. számú végzése következtében Dr. Bocz Elek helyettesített ügyvéd által képviselt Lánszky Sándor javára Gross Reinhold ellen 434 kor. 88 fil. s jár. erejéig 1901. évi Május hó 28-án fogatosított biztosítási végrehajtás utján lefoglalt és 1554 kor. — fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: bolti árucikkek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. jbiróság 1901. évi V. 222/2. számú végzése folytán 434 kor. 88 fil. tőkekövetelés, ennek 1901. évi Május hó 15-ik napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 62 korona 90 fillérben bíróság már meg-

állapított költségek erejéig helyben alperes üzletében leendő eszközzésére 1901. évi Augustus hó 27-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Balázsfalván 1901. évi Augustus hó 9-ik napján.

Thát György,
kir. jbirósági végrehajtó.

436 v. szám
1901.

(26) 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balázsfalvi kir. járásbíróság 1901. évi V. 219. számú végzése következtében Dr. Bocz Elek helyettesített ügyvéd által képviselt Lánszky Sándor javára Gross Reinhold ellen 395 kor. 48 fil. s jár. erejéig 1901. évi Május hó 21-én fogatosított biztosítási végrehajtás utján lefoglalt és 1007 kor. — fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: bolti árucikkek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. jbiróság 1901. évi V. 219/2. számú végzése folytán 395 kor. — fil. tőkekövetelés, ennek 1901. évi Aprilis hó 30-ik napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 58 kor. 20 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig helyben alperes üzletében leendő eszközzésére 1901. évi Augustus hó 27-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg.

hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Balázsfalván 1901. évi Augustus hó 9-ik napján.

Thát György,
kir. jbirósági végrehajtó.

Nr. 83.

(22) 2—3

Ediot de licitare minuendă.

Prin aceste se aduce la cunoștința celor interesați, cum-că Miercuri în 11 Septembrie a. c. se va da în întreprindere pe cale de licitațiune publică minuendă edificarea bisericii celei nouă în parochia Nepos la 10 ore a. m. în localitatea școlii confesionale din loc.

Prețul clădirei este 66.667 corone 34 filerl. adică șese-zece și șese mil șese sute șese-zece și șapte corone 34 filerl. din care substragându-se materialul prestat de comună în preț de 11.848 corone 96 filerl. ca preț de strigare va servi suma de 54.818 corone 38 filerl. adică cinci-zece și patru mil opt sute opt-spre-zece corone trei-zece și opt filerl. Licitanții vor avé să depună un vadiu legal. Planul și condițiunile de spese staț espuse spre studiere în cancelaria parochială din Nepos în orele oficiose.

Nepos, în 21 Iuliu 1901.

În numele senatului bisericesc gr. cat.

Președintele: **George Moldovan** Notarul: **Andron Petri**
preot gr. cat.

Vasile Chibuluntean
membru în senat.

La espozițiunea milenară din Budapesta de la 1896 premiat cu medalia cea mare.

• Turnătoria de clopote și de metal a lui

(34) 38 - 52

Antoniou Novotny

în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, pe cum la turnarea de nouă a clopotelor stricate, mai de parté spre facerea de clopote întregi armonioșe, pe lângă garanție pe mai mulți ani, provădate cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întorce cu ușurință în ori ce parte, în dată ce clopotele sint bătute de o

lature prin ceea ce sint mântuite de crepare. — Cu deosebire recomand

clopotele patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari sunt provădate în partea superioară — ca violina — cu găuri după figura S și pentru aceea au un ton mai intensiv, mai adinc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă, de cât cele de sistem vechi, așa, că un clopot patentat de 327 kg. este egal în tonul unui clopot de 408 kg. făcut după sistemul vechi. Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre ajustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut — ca și spre turnarea de tóce de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai joă se află tot de una în magazin.

Preț-ouranturi ilustrate se trimite la cerere grătuit și franco.

